

Kihnu Selts MTÜ

Jaanus Ilp

kihnu.selts@gmail.com

Teie: e-kiri 30.09.2022

Meie: 13.10.2022

Saare-Liivi meretuulepargi keskkonnamõju hindamise programmist

Kihnu Selts MTÜ olles tutvunud avalikul väljapanekul olnud Saare-Liivi meretuulepargi keskkonnamõju hindamise (KMH) programmi ja selle lisadega taotleb Utilitas Wind OÜ Saare-Liivi meretuulepargi arendamise kohest peatamist. Utilitas Wind OÜ on MTÜ Kihnu Selts arvates esitanud info, nagu oleks KMH programmi koostamise käigus selgunud keskkonnapiirangutest tulenevalt KMH põhialternatiiviks kuni 160 elektrituulikuga meretuulepargi ala, mille iga tuuliku võimsuseks on 14-20 MW. Lisaks teatab MTÜ Kihnu Selts, et Utilitas Wind OÜ on rahvaga kohtumistel Pärnumaal edastanud infot tuulikute arvu ja võimsuse osas, mis on erinevatel esitlustel muutunud.

Oma vastuses Teile märgime, et käesoleva keskkonnamõju hindamise (lühendatult KMH) protsessi eesmärk on anda tegevusloa andjale teavet kavandatava tegevusega kaasneva olulise keskkonnamõju kohta ning kavandatavaks tegevuseks sobivaima lahendusvariandi valikuks, millega on võimalik vältida või vähendada ebasoodsat mõju keskkonnale. KMH koosneb kahest etapist, milleks on KMH programmi ja KMH aruande koostamine ning sellega seotud avalikustamise toimingud.

Praeguses KMH programmi etapis on oluline kaardistada, mis on soovitud arendustegevuse realistlikud alternatiivid, milline on arendusala kohta olemasolev keskkonnateave ja millised on vajalikud täiendavad uuringud, et hinnata juba KMH aruande etapis kavandatava tegevusega kaasnevat eeldatavat olulist mõju.

KMH programmi koostamise hetkeks ja programmi koostamise ajal selgunud keskkonnapiirangutest (tuginedes mh Eesti mereala planeeringu käigus avaldatud keskkonnateabele linnustiku ja käsitiivaliste kohta ning veeliiklusalad) tulenevalt võetakse

KMH raames vaatluse alla reaalsest (põhi)alternatiividest põhialternatiiv 1, milleks on maksimaalne hinnatav ja kavandatav tuulikute arv tuulepargis kuni 160 tuulikut. KMH käigus hinnatakse turbiinide nimivõimsust vahemikus 14-20 MW.

Täpsemad tehnilised tuulepargi alternatiivid (st tuulikute arv, võimsus, kõrgus jms) selguvad lõplikult kogu KMH protsessi jooksul, pärast hoonestusloa alal läbi viidavaid uuringuid.

Keskkonnamõju hindamise eesmärk on mh hinnata võimalikku maksimaalset mõju, mistõttu on hindamise aluseks võetud veel täna hüpoteetilised tuulikute parameetrid, nt maksimaalne tuulikute kõrgus kuni 400 m.

Uuringute tulemustest lähtuvalt selgub, mis on kavandatava hoonestusloa ala keskkonnatundlikkus/keskkonnataluvus ning vastavalt sellele koostöös KMH ekspertrühmaga töötatakse välja tuulepargi alternatiivsed lahendused, mida hinnatakse ja mille hindamise käik (sh järelused arenduse perspektiivist) esitatakse KMH aruandes.

MTÜ Kihnu Selts leiab, et Utilitas Wind OÜ tuulepargi rajamine on vastuolus Pärnumaa mereplaneeringuga ning väide, et üleriigiline planeering tühistab Pärnumaa mereplaneeringu tuuleparkide rajamise osas, on vaieldav.

Käesoleval hetkel jääb meile arusaamatuks, mille osas on Kihnu Selts MTÜ arvamusel, et Utilitas Wind OÜ meretuulepargi rajamine on vastuolus Pärnumaa mereplaneeringuga. Kui peetakse silmas nt meretuulepargi maksimaalset tuulikute arvu, võimsust või kõrgust, siis Pärnumaa mereplaneering ei sätesta tuulikute maksimaalseid võimalikke parameetreid, vaid need tehakse kindlaks hoonestusloa etapis ning KMH koostamise käigus.

Nimelt, Pärnumaa mereplaneeringu seletuskirjas ega kehtestamise korralduses ei ole kehtestatud piiranguid tuulikute maksimaalsele kõrgusele, võimsusele ega arvule tuuleenergeetika arendamiseks sobival alal.

Eeltoodut kinnitab üle Pärnumaa mereplaneeringu KSH aruanne, mille ptk-s 4.23 (taastuvenergeetika) on selgitatud: „*Seega ei eksisteeri universaalset „õiget“ kaugust ning igas piirkonnas ja projekti puhul on avaliku diskussiooni raames (milleks muuhulgas on käesolev planeeringuprotsess ning tulevane KMH) vajalik leida kõigile osapooltele maksimaalselt sobiv lahendus. Sellise sobiva lahenduse osaks ei ole sealjuures ainult kaugus, vaid ka tuulikute arv, kõrgus ja paigutus, samuti tuulepargiga seonduvad muud võimalikud hüved piirkonnale ja kogukonnale (näiteks piirkonna elektrivarustuse parendamine, rahaline kompenseerimine või tulus kaasomanikuna osalemisvõimalus jms).*“

KSH aruande ptk-s 4.27 (riigikaitse) on märgitud: „*Planeeringulahendus on eeldatavasti piisava vahemaaga maakonnatasandi planeeringu täpsusastmes, kus ei ole fikseeritud võimalike*

tuulikute kõrgused, konkreetsed asukohad, tehnoloogia jms, mis oluliselt mõjutab võimaliku radari segamise esinemist või mitteesinemist.“

Tuulikute maksimaalsed parameetrid määratakse hoonestusloa menetluse ja KMH käigus ning sätestatakse hoonestusloa andmise otsuses, nii nagu antud hoonestusloa menetlusele kehtiv veeseaduse eelmine redaktsioon ette näeb (VeeS § 222 lg 2 p 4 ja 5).

Lisaks, TTJA on algatanud hoonestusloa menetluse hoonestusloa taotluse alusel, kus tuulikute maksimaalseks arvuks oli 299 tuulikut, tuuliku nominaalvõimsuseks kuni 20 MW ning kõrguseks kuni 400 m. Vastuolu korral Pärnumaa mereplaneeringuga oleks TTJA jätnud hoonestusloa menetluse algatamata (VeeS § 221 lg 1, VeeS § 223 lg 1 p 3).

KMH programmis ega ühegi seisukoha esitanud asutuse arvamuses ei ole kordagi väidetud, et Pärnumaa mereplaneering oleks tühistatud või kehtetuks tunnistatud. Tegemist on kehtiva planeeringuga. Eesti mereala planeering annab vajalikku täiendavat sisendinfot (keskkonnateave ja vajalikud uuringud).

Tänan Teid esitatud seisukoha eest ning loodame heale koostööle tulevikus.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Rene Tammist
Juhatuse liige
OÜ Utilitas Wind

Koopia:

TTJA, Liina Roosimägi, e-mail: liina.roosimagi@ttja.ee

Roheplaan OÜ, Riin Kutsar, e-mail: riin@roheplaan.ee